

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI IM. MARII KONOPNICKIEJ W KATOWICACH

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania z Języka Polskiego są zgodne z postanowieniami Wewnętrznych Zasad Oceniania, stanowią ich uszczegółowienie i uzupełnienie o elementy specyficzne dla tego przedmiotu.

2. Ocenianie na lekcjach języka polskiego ma na celu określenie, w jakim stopniu uczeń:

- przyswoił określony zasób wiadomości z zakresu podstawy programowej,
- zdobył umiejętność wykorzystania posiadanych wiadomości do analizowania i interpretowania tekstów kultury oraz tworzenia udanych tekstów własnych,
- jest obyty w kulturze i potrafi funkcjonalnie wykorzystać tę wiedzę,
- jest zaangażowany w proces lekcyjny,
- pracuje rzetelnie i systematycznie nad doskonaleniem swoich umiejętności.

3. Metody kontroli wyników nauczania na lekcjach języka polskiego:

a) wagi 1:

- sprawdziany wiadomości,
- sprawdziany z wiedzy o lekturze obowiązkowej (oznaczonej * w podstawie programowej),
- wypracowania klasowe,
- testy czytania ze zrozumieniem,
- konstruowanie konspektu pracy typu maturalnego, jeśli realizowane było w formie zadania klasowego,
- badania wyników nauczania,
- matury próbne.

b) wagi 0,5:

- wypracowania domowe,
- kartkówki,
- kartkówki z wiedzy o lekturze obowiązkowej (nieoznaczonej * w podstawie programowej),
- dyktanda,
- odpowiedzi ustne,
- konstruowanie konspektu pracy typu maturalnego, jeśli realizowane było w formie zadania domowego,
- recytacje,
- praca domowa innego rodzaju, np. ćwiczenia gramatyczne,

Brak pracy domowej, wypracowania domowego lub konspektu jest równoważny z otrzymaniem 0%.

4. Formy aktywności uczniowskiej wymagane podczas lekcji języka polskiego:

- prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- sporządzanie notatek bieżących podczas lekcji,
- posiadanie podręcznika przedmiotowego,
- posiadanie tekstu aktualnie omawianej lektury,
- wykonywanie ćwiczeń różnego typu (w podręczniku, w zeszycie przedmiotowym, na arkuszach pracy, ustnie).

Brak w/w aktywności podlega ocenie wagi 0,5 w formie ustalonej przez nauczyciela (np. odpowiedź ustna z niewykonanego zadania, jednorazowa ocena podsumowująca semestralną aktywność ucznia, ocena będąca wypadkową uzyskanych w ciągu całego semestru „plusów” i/lub „minusów” z aktywności).

5. Kryteria oceniania prac pisemnych i wypowiedzi ustnych:

a) kryteria oceny wypracowań typu maturalnego na poziomie podstawowym:

Kryteria oceny rozprawki

Kryteria oceny rozprawki

A	Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu	B	Uzasadnienie stanowiska	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
6	Stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu	18 12	Uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione Uzasadnienie trafne i szerokie	4	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	6	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
3	Stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu	8 4	Uzasadnienie trafne, ale wąskie Uzasadnienie częściowe	2	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	3	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
0	Stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska	0	Brak uzasadnienia stanowiska	0	Błędy rzeczowe	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

A	Koncepcja interpretacyjna	B	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
9	Koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne	15	Uzasadnienie trafne i pogłębione	4	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	6	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
6	Koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne	10	Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione	2	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	3	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
3	Koncepcja częściowo sprzeczna z utworem	5	Uzasadnienie częściowo trafne												
0	Brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem	0	Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację	0	Błędy rzeczowe	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

b) kryteria oceny wypracowań typu maturalnego na poziomie rozszerzonym:

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej

A	Określenie problemu	B	Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu		
9	Określenie problemu zgodne z tekstem i pełne	9	Stanowisko adekwatne do tekstu i pełne	2	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	4	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące		
6	Określenie problemu zgodne z tekstem, ale niepełne	6	Stanowisko adekwatne do tekstu, ale niepełne			3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	2	Styl częściowo stosowny	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące		
3	Określenie problemu częściowo zgodne z tekstem	3	Stanowisko częściowo adekwatne do tekstu			0	Jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące
0	Brak określenia problemu lub problem niezgodny z tekstem	0	Brak stanowiska lub stanowisko nieadekwatne do tekstu			0	Jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015* dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Kryteria oceny interpretacji porównawczej

Kryteria oceny interpretacji porównawczej

A	Koncepcja porównywania utworów	B	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	C	Poprawność rzeczowa	D	Zamysł kompozycyjny	E	Spójność lokalna	F	Styl tekstu	G	Poprawność językowa	H	Poprawność zapisu
6	Koncepcja niesprzeczna z utworami i spójna	12	Uzasadnienie trafne, pogłębione	2	Brak błędów rzeczowych	6	Kompozycja funkcjonalna	2	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	4	Styl stosowny	4	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	4	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
4	Koncepcja niesprzeczna z utworami i częściowo spójna	8	Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione							2	Styl częściowo stosowny	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	2	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
2	Koncepcja częściowo sprzeczna z utworami	4	Uzasadnienie częściowo trafne							3	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1	Znaczne zaburzenia spójności	0	Styl niestosowny
0	Koncepcja sprzeczna z utworami lub brak koncepcji	0	Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację porównawczą	0	Jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych	0	Brak zamysłu kompozycyjnego	0	Wypowiedź niespójna	0	Styl niestosowny	0	Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach (A-H) reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2014/2015 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

c) kryteria oceny wypracowań, które nie mają maturalnego charakteru:

ustala nauczyciel stosownie do ich specyfiki. Podaje je do wiadomości uczniów w momencie zadawania pracy.

d) kryteria oceny testu czytania ze zrozumieniem:

sprawdzany jest zgodnie z opracowanymi modelami spełniającymi wymogi egzaminu maturalnego. Punkty przelicza się na wynik procentowy.

Kryteria oceny **streszczenia**, które jest jednym z elementów testu czytania ze zrozumieniem.

3 pkt. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; streszczenie jest logicznie spójne, charakteryzuje się adekwatnym poziomem uogólnienia i właściwą liczbą słów (40 – 60).

2 pkt. - ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście, ale występują w nim zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia lub logicznej spójności.

1 pkt. - ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście, ale występują w nim zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia oraz logicznej spójności.

0 pkt. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Temat tekstu – to, o czym mowa w tekście – co stanowi jego podstawową myśl, przedmiot rozważań. Musi odnosić się do całego tekstu, jest nadrzędny wobec podejmowanych w tekście zagadnień szczegółowych. Sformułowanie tematu tekstu nie wymaga użycia w streszczeniu

wyrażeń wprowadzających typu: „Tematem tekstu jest...”.

Poziom uogólnienia jest nieadekwatny, jeśli w streszczeniu mowa jest o tematach szczegółowych z pominięciem tematu nadrzędnego.

Uczeń nie otrzyma punktów za streszczenie, jeśli ma ono formę planu (tekst musi być ciągły, choć możliwy jest podział na akapity) lub jeśli zawiera linearny skrót treści tekstu (jest konspektem tekstu).

e) kryteria oceniania sprawdzianu wiadomości:

odpowiedzi są punktowane, a następnie punkty przelicza się na wynik procentowy.

f) kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- uczeń otrzymuje 0% do 40%, jeśli odmawia udzielenia odpowiedzi lub udziela błędnych odpowiedzi, jego wypowiedź świadczy o nieznanomości lektury, o nieprzygotowaniu bądź nikłym opanowaniu omówionego materiału;
- uczeń otrzymuje od 41% do 50%, jeśli ogranicza się do poprawnego odtwarzania podstawowych informacji, sądów i opinii, streszcza treść utworów zamiast je interpretować, popełnia drugorzędne błędy rzeczowe, słyca omawiany problem, tylko częściowo rozumie pytanie, co powoduje, że jego wypowiedź w nawiązuje do niego w małym stopniu, potrzebuje pomocy nauczyciela w porządkowaniu wypowiedzi i formułowaniu wniosków, posługuje się ubogim słownictwem, popełnia liczne błędy językowe, ale zachowuje komunikatywność wypowiedzi;
- uczeń otrzymuje od 51% do 70% , gdy omawia temat w sposób płytki, odtwórczy, ale poprawny, zgodny z analizowanym zagadnieniem, wyciąga podstawowe wnioski; przywołuje podstawowe argumenty, odtwarza znane opinie i sądy; próbuje przywoływać konteksty; podejmuje próbę obrony własnego stanowiska, próbuje uczestniczyć w dyskusji; stara się porządkować wypowiedź i panować nad czasem; mówi językiem komunikatywnym, ale często schematycznym, szablonowym, popełnia nieliczne błędy językowe;
- uczeń otrzymuje od 71% do 89%, gdy zna, rozumie i poprawnie realizuje omawiany temat, poprawnie interpretuje teksty kultury, przywołuje podstawowe konteksty, formułuje własne stanowisko, zna sądy i opinie innych, analizuje, dokonuje uogólnienia, syntetyzuje, broni własnego stanowiska, uczestniczy w rozmowie, próbuje dostosować stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania i sytuacji, posługuje się komunikatywnym, poprawnym, ale niezbyt oryginalnym stylem;
- uczeń otrzymuje od 90% do 100%, gdy realizuje temat w sposób wszechstronny i przenikliwy, przywołuje właściwe konteksty, materiał pomocniczy; poprawnie interpretuje teksty, wyciąga trafne wnioski, uogólnia, syntetyzuje, stosuje właściwą i bogatą argumentację, dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania, jego wypowiedzi są logiczne, uporządkowane, przejrzyste (wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia oraz wynikający z przemyślanej argumentacji wyrazisty wniosek), swobodnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowie, broni własnego stanowiska, odwołując się do argumentów, posługuje się bogatym słownictwem, przestrzega zasad językowej poprawności, funkcjonalnie dobiera środki i formy językowej ustnej wypowiedzi.

f) kryteria oceniania kartkówek:

odpowiedzi są punktowane, a następnie punkty przelicza się na wynik procentowy.

g) kryteria oceny dyktanda:

- **100%** otrzymuje uczeń, który nie popełnił błędu,
- **90%** - który popełnił 2 błędy drugorzędne;
- **85%** - który popełnił 1 błąd kardynalny;
- **70%** - 2 błędy kardynalne;

- **50%** - 3 błędy kardynalne;
- uczeń, który popełni w zapisie 4 lub więcej błędów kardynalnych otrzyma **od 40 do 0%** stosownie do ilości i wagi popełnionych błędów.

Trzy błędy drugorzędne odpowiadają 1 błędowi kardynalnemu, 5 błędów interpunkcyjnych jest równoważne jednemu błędowi kardynalnemu.

h) kryteria oceny recytacji:

w ocenie recytacji uwzględnia się: dykcję, opanowanie pamięciowe tekstu, dobór tekstu (dostosowanie do umiejętności, predyspozycji, osobowości recytującego; wartość merytoryczna tekstu, atrakcyjność, oryginalność wyboru), interpretację, wrażenie ogólne.

Uczniowie z wadami wymowy lub słuchu traktowani są indywidualnie.

Uczeń ma możliwość uzyskania wyniku powyżej 100%, jeśli:

- rozwiązuje dodatkowe zadania wykraczające poza materiał programowy,
- formułuje i rozwiązuje zadania problemowe,
- wykazuje się samodzielną, wnikliwą interpretacją materiału rzeczowego, także spoza materiału szkolnego,
- stosuje właściwą i zhierarchizowaną argumentację, potrafi selekcjonować materiał rzeczowy,
- formułuje sądy i opinie wartościujące,
- uogólnia, syntetyzuje, formułuje wnioski,
- jego wypowiedź jest logicznie uporządkowana, zgodna z autorskim zamierzeniem,
- świadomie i funkcjonalnie dobiera formę i styl wypowiedzi; mówi/pisze językiem erudycyjnym, żywym; przestrzega zasad kultury i etyki językowej.

5. Aktywność ucznia jest oceniana pod koniec każdego semestru przez przyznanie dodatkowych od 0 do 5 punktów procentowych.

Przez aktywność rozumie się:

- a) zaangażowanie i twórczy udział w lekcji
- b) przygotowanie referatu, materiałów pomocniczych
- c) udział w konkursach polonistycznych lub związanych z pokrewnymi dziedzinami wiedzy, w konkursach artystycznych
- d) udział w odbiorze kultury

Liczba przyznanych punktów jest wypadkową uzyskanych w ciągu całego semestru „plusów” i „minusów” (wg przelicznika ustalonego przez nauczyciela).

6. Ocenę końcoworoczną wyznacza się jako średnią arytmetyczną procentowego wyniku semestralnego oraz analogicznie ustalonego wyniku z ocen częściowych uzyskanych w drugim semestrze z uwzględnieniem wagi ocen oraz przyrostu wiedzy ucznia. To znaczy, że uczeń, którego średni wynik w I semestrze wynosi 41%, a w drugim 59%, ze średniej arytmetycznej uzyskuje 50%, powinien otrzymać ocenę dopuszczającą. Ze względu jednak na znaczny postęp może otrzymać ocenę dostateczną.

Ocena semestralna i końcoworoczna odpowiadają następującym wynikom procentowym:

- 0% – 40%   niedostateczna
- 41% - 50%   dopuszczająca
- 51% - 70%   dostateczna

71% - 85% dobra
86% - 95% bardzo dobra
96% - 100% celująca.

7. Wgląd do poprawionych prac:

Uczeń ma prawo wglądu do ocenionych przez nauczyciela prac w czasie lekcji, na której sprawdzone prace są omawiane. Rodzice ucznia mogą obejrzeć sprawdzone prace dziecka tylko w obecności nauczyciela, który je sprawdzał. Prace nie są oddawane do domu.

8. Poprawa ocen:

Uczeń ma prawo poprawić jeden raz każdy sprawdzian wiadomości, kartkówkę i odpowiedź ustną.

Poprawa odbywa się podczas konsultacji w ciągu 2 tygodni od dnia, w którym uczeń otrzymał wynik sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć późniejszy termin poprawy lub ze względu na dużą liczbę uczniów przystępujących do poprawy - wskazać lekcję, na której będzie miała miejsce poprawa (pozostała część klasy wykonuje wtedy ćwiczenia doskonalące posiadane umiejętności). Przystąpienie do poprawy jest dobrowolne i skutkuje każdorazowo uzyskaniem dodatkowego wyniku.

Sprawdzianów umiejętności, czyli wypracowań, testów czytania ze zrozumieniem, dyktand, konspektów, badania wyników nauczania, próbnych matur **nie można poprawiać**.

9. Uzupelnienie braków po usprawiedliwionej nieobecności:

Uczeń, który nie pisał sprawdzianu klasowego z powodu usprawiedliwionej nieobecności ma obowiązek zgłosić się do nauczyciela na pierwszej lekcji po ustaniu nieobecności celem ustalenia terminu uzupełnienia braku.

10. Sprawdziany klasowe w zależności od ich specyfiki nauczyciel winien sprawdzić nie później niż w ciągu dwóch lub trzech tygodni od dnia ich przeprowadzenia.